

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4114-01-03/2013

I/13/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	I/13/001 - Wykonywanie przez gminy województwa zachodniopomorskiego zadań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Maciej Mikulski, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 85820 z dnia 19 marca 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Będzinie, Będzino 19, 76-037 Będzino, nr REGON 000532122 (Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Henryk Broda, Wójt Gminy Będzino (Wójt) (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działalność Urzędu w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt w latach 2012 i 2013 (do 31.03.).

Ocenę powyższą uzasadniają następujące nieprawidłowości:

- nieprzedłożenie Radzie Gminy przez Wójta, projektu uchwały w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt. Wymóg określenia ww. wymagań określony został w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach²,
- brak w Gminie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na 2012 r., co było sprzeczne z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt³.
- powierzenie w latach 2012-2013 r. wykonywania na terenie Gminy zadań z zakresu ochrony przed bezdomnymi zwierzętami podmiotowi „Inspektorat Towarzystwo Ochrony Zwierząt Animals” z Białogardu⁴, który nie posiadał zezwolenia Wójta, wydanego zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 7 ust 1 pkt 3 ucip oraz nie spełniał w 2012 r. (do 10.11.2012 r.) wymagań weterynaryjnych. Ponadto zlecenie ww. zadań TOZ Animals nastąpiło na podstawie umów, które nie spełniały wymogów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wylapywania bezdomnych zwierząt⁵. Kwota wydatkowana w następstwie ww. działań stanowiących naruszenie prawa wyniosła 27.400 zł.
- brak realizacji w latach 2012-2013 opieki nad bezdomnymi kotami, wymaganej art. 11 ust. 1 uoz.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeśli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali nie dawałoby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, ocenę ogólną należy uzupełnić o dodatkowe objaśnienie.

² Dz.U. z 2012 r. poz. 391 ze zm. zwana dalej „ucip”

³ Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, ze zm.- zwana dalej „uoz”

⁴ Dalej „TOZ Animals”

⁵ Dz. U. Nr 116, poz. 753, ze zm. – dalej „rozporządzenie ws. wylapywania zwierząt”

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

1. Organizacja opieki nad zwierzętami w gminach.

1.1. Wójt nie przedstawił Radzie Gminy (Radzie) projektu uchwały dotyczącej wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na działalność w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami oraz prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części, co było niezgodne z art. 7 ust. 3 ucp.

Do zakończenia kontroli NIK, Wójt nie wydawał zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności na terenie Gminy w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia dla nich schronisk. Do Urzędu nie złożono żadnego wniosku o wydanie takiego zezwolenia.

(dowód: akta kontroli str. 71)

Wójt wyjaśnił, że na terenie Gminy żaden przedsiębiorca nie prowadzi działalności w tym zakresie, a nikt nie występował o wydanie takiego zezwolenia. Na najbliższej sesji Rady Gminy przedstawiony zostanie projekt uchwały w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia m.in. na działalność w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami.

(dowód: akta kontroli str. 69-78)

W badanym okresie na terenie Gminy wylapywanie i przetrzymywanie bezdomnych zwierząt zlecano TOZ Animals prowadzącemu Schronisko w Białogardzie. Podmiot ten nie występował o wydanie i nie posiadał zezwolenia Wójta na prowadzenie na terenie Gminy działalności, o której mowa w art. 7 ust 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości. Zagadnienie to przedstawiono w pkt 2.2. wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 69-73)

1.2. Gmina Będzino nie posiadała Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na 2012 r., co było niezgodne z obowiązkiem określonym w art. 11a ust. 1 uoz.

Umową z dnia 2.03.2012 r. Wójt zlecił firmie „Westmor Consulting”⁶ z Bądkowa opracowanie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt w Gminie Będzino”⁷. Za ww. czynności Gmina dokonała zapłaty w kwocie 4.305 zł po przekazaniu przez wykonawcę opracowanego programu opieki w wersji papierowej i elektronicznej.

(dowód: akta kontroli str. 5-9, 20-49)

Projekt uchwały ws. programu opieki na 2012 r. został przesłany do zaopiniowania (właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy i dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze Gminy) w dniu 26.03.2012 r., tj. z naruszeniem terminu wynikającego z art. 11a ust. 7 uoz, zgodnie z którym ww. projekt, należało przekazać do zaopiniowania najpóźniej do dnia 1 lutego.

Rada przyjęła ww. Program na 2012 r. uchwałą Nr XIX/135/12 z 16.05.2012 r., która miała wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego⁸.

Uchwały Rady w sprawie Programu na 2012 r. została zakwestionowana przez Wojewodę Zachodniopomorskiego z powodu braku wszystkich wymaganych przez elementów tj. braku wskazania gospodarstwa rolnego zapewniającego miejsce dla bezdomnych zwierząt gospodarskich, wymaganego art. 11a ust. 2 pkt 7 uoz i

⁶ Dalej „WCConsulting”

⁷ Zwany dalej „programem opieki”

⁸ Zwanego dalej „dziennikiem UWZ”

zażądał na podstawie art. 88 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁹ jej uzupełnienia.

(dowód: akta kontroli str. 10-51)

Wójt wyjaśnił, że Urząd dokonał wydatków na rzecz firmy WConsulting w kwocie 4.305 zł, ponieważ była to kwota umownie ustalona z ww. firmą.

Z ustaleń NIK wynika, że WConsulting wypełnił swój obowiązek umowny, a brak wejścia w życie uchwały spowodowany był brakiem porozumienia Gminy z odpowiednim gospodarstwem rolnym w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich, wymaganego art. 11a ust.2 pkt 7 uoz.

(dowód: akta kontroli str. 74-78)

Wójt, odpowiedzialny w myśl art. 11a ust. 6 uoz za przygotowanie projektu ww. uchwały, nie uzupełnił jego treści o brakujące elementy i wnioskiem z 25.02.2013 r. zrezygnował z ogłoszenia w dzienniku UWZ.

(dowód: akta kontroli str. 17-19)

Wójt wyjaśnił, że *Gmina zleciła opracowanie Program Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobieganiu Bezdomności Zwierząt na terenie Gminy Będzino w 2012 r. firmie zewnętrznej. Program został przyjęty od wykonawcy 20.03.2012 r. Procedura uzgadniania i poprawek spowodowała, że został on uchwalony przez RG na sesji majowej. Wójt dodał, że program został opracowany i uzgodniony z właściwymi instytucjami. Wojewoda Zachodniopomorski w trybie nadzorczym zakwestionował przed publikacją podjętą uchwałę, ze względu na brak wskazania gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich, wymaganego art. 11a ust.2 pkt 7 uoz. Ze względu na trudności w podpisaniu umowy z rolnikiem, który podjąłby się tego zadania (brak chętniej osoby na terenie gminy Będzino) procedura uzupełnienia tego wymogu przeciągnęła się do okresu jesienno. W między czasie rozpoczęto procedurę opracowania nowego programu na 2013 r. W związku z tym bezzasadna była by publikacja programu w IV kwartale 2012 r., który by dotyczył już kończącego się roku. Biuro prawne wojewody nie uchyliło uchwały i nie opublikowało jej. Zgodnie z wyjaśnieniami Wójta pomimo braku publikacji programu Gmina realizowała jego zapisy.*

(dowód: akta kontroli str. 69-73)

1.3. Rada uchwałą nr XXVII/186/13 z 6.02.2013 r. zatwierdziła Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt w Gminie na 2013 r. Uchwała została ogłoszona w dzienniku UWZ¹⁰ i weszła w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia, tj. w terminie określonym w art. 11a ust. 1 uoz.

(dowód: akta kontroli str. 51-61)

W programie ujęto realizację wszystkich zadań Gminy wymaganych art. 11a ust. 2 uoz. Program zakładał powierzenie zadań, związanych z opieką nad zwierzętami bezdomnymi tj. odławianie, przewożenie bezdomnych zwierząt i zapewnienie im miejsce w schronisku „Inspektoratowi Towarzystwo Ochrony Zwierząt Animals” z Białogardu, całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt – „Prywatnej Praktyce Weterynaryjnej- Przychodni Weterynaryjnej lek. wet. B. Orczyński”¹¹ z Koszalina, zapewnienie przechowania bezdomnych zwierząt gospodarskich – gospodarstwu rolnemu położonemu w Dobiesławcu. Program nie zakładał planu znakowania zwierząt. Środki przewidziane w programie na realizację ww. zadań określono w kwocie 15.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 51-68)

Projekt Programu na 2013 r. został przesłany do zaopiniowania właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym

⁹ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.

¹⁰ Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1214 z 15.03.2013 r.

¹¹ Zwana dalej „PPW Orczyński”

celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy i dzierzawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze Gminy, w terminie wynikającym z art. 11a ust. 7 uoz.

(dowód: akta kontroli str. 62-68)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w zakresie regulacji prawnych odnoszących się do ochrony zwierząt stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak przedstawienia przez Wójta projektu uchwały Rady Gminy określającej wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie w Gminie działalności w zakresie m.in. ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, co było niezgodne z obowiązkiem określonym art. 7 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości,
- brak w Gminie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt w Gminie na 2012 r, co było niezgodne z art. 11 ust. 1 uoz.
- niezgodne z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej o gospodarce komunalnej¹² zlecenie w latach 2012-2013 (do 31.03), wylapywanie i przetrzymywanie bezdomnych zwierząt TOZ Animals prowadzącemu Schronisko w Białogardzie, mimo iż podmiot ten nie posiadał zezwolenia Wójta na prowadzenie na terenie Gminy działalności, o której mowa w art. 7 ust 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Urzędu w powyższym zakresie.

2. Wykonywanie zadań Gminy w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt oraz opieki nad zwierzętami domowymi.

Opis stanu
faktycznego

2.1. W latach 2012-2013 (do 31.03) Gmina podejmowała działalność, mającą na celu promocję zapobiegania bezdomności zwierząt m.in poprzez:

- rozpowszechnianie informacji na plakatach i ulotkach rozsyłanych do sołtysów lub przekazywanych na sesjach Rady,
- współdziałanie z właściwymi instytucjami tj. Policją, szkołami z terenu Gminy w kontekście wychowania dzieci i młodzieży w duchu humanitarnego traktowania zwierząt oraz organizowanie akcji propagandowych i edukacyjnych.
- organizowanie przez placówki oświatowe m.in. następujących akcji edukacyjnych: akcja zbierania karmy, koców, misek w celu ich przekazania do schroniska dla zwierząt w Koszalinie, organizacja imprez: „Dzień Kota 2012 r.”, konkursy plastyczne oraz wykłady w klasach na lekcjach wychowawczych w ww. placówkach, dotyczące zachowania się przy kontakcie z dzikimi lub bezdomnymi zwierzętami, dokarmiania zwierząt, opieki nad zwierzętami w domu i adopcji zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 72-73)

Umową z 14.01.2013 r. Gmina zleciła PPW Orczyński wykonywanie usług weterynaryjnych w odniesieniu do bezpiecznych lub dzikich zwierząt z terenu Gminy za wynagrodzeniem 100 zł netto miesięcznie.

(dowód: akta kontroli str. 96-98)

W okresie od 1.01.2012 r. do 31.03.2013 r. w Gminie nie organizowano planowanych akcji wylapywania bezdomnych zwierząt. Zgodnie z postanowieniami

¹² Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236 - zwana dalej „ustawą o gospodarce komunalnej”

ww. umów z TOZ Animals wyłapywanie zwierząt odbywało się każdorazowo na podstawie zgłoszeń przez pracowników Urzędu lub Straży Gminnej.

(dowód: akta kontroli str. 81-84, 99-100)

W latach 2012-2013 (do 31.03) Gmina sfinansowała kastrację 3 kotów, dokonując wydatków na ten cel w kwocie 510 zł. Poza ww. 3 przypadkami do Urzędu nie wpłynęły wnioski o zorganizowanie działań dotyczących kastracji i sterylizacji zwierząt domowych. Gmina nie prowadziła działalności w zakresie znakowania psów. Działania zachęcające mieszkańców do dokarmiania kotów wolno bytujących oraz ich adopcji ograniczały się do rozsyłania plakatów i informacji do sołtysów, pogadanek na sesjach Rady oraz w szkołach.

(dowód: akta kontroli str. 76, 99-100)

Gmina nie realizowała zadania wynikającego z art. 11 ust. 1 uoz tj. opieki nad bezdomnymi kotami, pomimo że zgodnie z § 4 rozporządzenia ws. wyłapywania zwierząt, działania w zakresie wyłapywania, przewożenia i umieszczania zwierząt w schronisku dotyczą zarówno psów jak i kotów.

(dowód: akta kontroli str. 76, 99-100)

Wójt wyjaśnił, m.in., że na terenie Gminy *do dnia dzisiejszego nie stwierdzono przypadków bezdomnych kotów. Gmina nie podpisała umowy z podmiotem zewnętrznym na wyłapywanie bezdomnych kotów, ponieważ nie widziała takiej potrzeby (ze względu na brak zgłoszeń). Biorąc pod uwagę, że w przyszłości może wystąpić problem z bezdomnymi kotami Gmina będzie dążyła do unormowania tego problemu i zawarcia stosownych umów wynikających z zadań określonych w ustawie o ochronie zwierząt.*

(dowód: akta kontroli str. 76)

2.2. Gmina w okresie od 1 stycznia do 28 czerwca 2012 r. nie zawarła umowy z żadnym podmiotem na wykonywanie usługi wyłapywania bezdomnych zwierząt z terenu Gminy oraz zapewnienia im miejsca w schronisku. Wyłapywanie w tym okresie bezdomnych zwierząt przez TOZ Animals nie było określone umową precyzującą warunki wykonania usługi.

Z wyjaśnień Wójta wynika, że brak podpisanej umowy z wykonawcą na świadczenie tego typu usług, był spowodowany tym, że negocjacje z dotychczasowym zleceniobiorcą *nie doszły do skutku, z powodu zbyt wysokiej zaproponowanej kwoty rocznej opłaty za przetrzymywanie zwierząt, tj. 15.000 zł. Dlatego wyłapanie 3 psów do czasu podpisaniu umowy dokonano w trybie doraźnym z wolnej ręki, poza ustawą pzp.*

(dowód: akta kontroli str. 78-84)

Gmina w dniach 29.06.2012 r. i 31.12.2012 r., zawarła umowy na wyłapywanie, dowóz i zapewnienie bezdomnym psom z terenu Gminy opieki w prowadzonym przez TOZ Animals schronisku w Białogardzie w okresie od 29.06.2012 r. do 31.12.2013 r. W ww. umowach podmiot prowadzący schronisko oświadczył, że posiada wszelkie pozwolenia na prowadzenie działalności w tym zakresie oraz zobowiązał się do zapewnienia bezdomnym zwierzętom odpowiednich warunków w pomieszczeniach chroniących je przed zimnem lub upałem, umożliwiających swobodne poruszanie się oraz dostępu do wody i karmy w odpowiedniej ilości. Za wykonanie ww. czynności ustalono wynagrodzenie w kwocie 1.000 zł od jednego psa za wyłapanie, sterylizację, kastrację i zapewnienie 14-dniowej opieki zwierzęciu w schronisku. Ponadto w umowach określono ryczałtowe wynagrodzenie w kwocie 5.000 zł (2012 r.) i 10.000 zł (2013 r.) za dalsze zapewnienie bezdomnym psom miejsca w schronisku, modernizację schroniska, w tym remont kojca oraz budowę nowych bud. Umowy przewidywały, że z końcem ich obowiązywania psy stawały się własności schroniska.

(dowód: akta kontroli str. 81-84)

Z wyjaśnień Wójta wynika że kwota wynagrodzenia została ustalona na podstawie dokonanej przez TOZ Animals kalkulacji kosztu wyłapania, dowozu do schroniska i zapewnienia opieki psom przez okres 14 dni od ich przyjęcia, w wysokości ryczałtowej 1.000 zł od jednego psa, niezależne od odległości od miejsca jego wyłapania. Oprócz kosztów wyłapania, dowozu i przyjęcia do schroniska Gmina zobowiązała się do przekazania środków finansowych na zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku oraz na pokrycie kosztów przetrzymywania zwierząt. Kwotę ryczałtową dofinansowania za przetrzymywanie zwierząt skalkulowano na podstawie ilości wyłapywanych psów w latach ubiegłych. Opłaty ryczałtowe dotyczyły tylko zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku na pokrycie kosztów przetrzymywania zwierząt. Wójt dodał, że *nieprecyzyjność zapisu mogła nieprawidłowo wskazywać, że są to tylko środki przeznaczone na remont kojców i budowę bud. Był to zapis niepotrzebny i w przyszłych umowach nie będzie stosowany oraz w aneksie do obowiązującej umowy będzie wykreślony.*

(dowód: akta kontroli str. 74-78)

Umowy z dnia 29.06.2012 r. i 31.12.2012 r. na wyłapywanie i zapewnienie opieki bezdomnym psom nie zawierały elementów wymaganych § 5 rozporządzenia ws. wyłapywania zwierząt, tj. wskazania urządzeń i środków, przy których pomocy zwierzęta będą wyłapywane, określenia środków do przewozu zwierząt, zapewnienie, w razie potrzeby, pomocy lekarsko-weterynaryjnej oraz wskazanie miejsca przetrzymywania wyłapanych zwierząt przed przewiezieniem do schroniska. Wójt wyjaśnił, że *brak zapisu elementów wskazanych w § 5 rozporządzenia MSWiA w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt wynika z niedopatrzenia pracownika zajmującego się sprawami zwierząt bezdomnych i zostanie niezwłocznie uzupełniony w aneksie do umowy.*

(dowód: akta kontroli str. 74-78, 81-84)

2.3. Rejestr zgłoszeń o bezdomnych zwierzętach prowadzony był Urzędzie w formie elektronicznej i zawierał m.in.: datę zlecenia, miejscowość w której zauważono psa, sposób załatwienia sprawy i koszt wykonanej usługi.

Według rejestru w 2012 r. na terenie Gminy dokonano 9 zgłoszeń, a w I kwartale 2013 r. 5 zgłoszeń, dotyczących bezpańskich psów. Na podstawie ww. zgłoszeń TOZ Animals wyłapał 14 psów (9 sztuk w 2012 r. i 5 w 2013 r. (do 30.03.)), z czego 13 psów zostało umieszczonych w schronisku, zaś 1 (potracony przez samochód) został poddany eutanazji. Za ww. czynności Gmina dokonała płatności na rzecz TOZ Animals w kwocie 8.400 zł w 2012 r. i 4.000 zł w 2013 r. W latach 2012-2013 (do 31.03.) na rzecz Schroniska dokonano ponadto zapłaty kwoty ryczałtowej 15.000 zł za utrzymanie psów.

(dowód: akta kontroli str. 99-118)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Urzędu nie przeprowadzili żadnej kontroli sposobu realizacji przez TOZ Animals warunków umów, w tym w szczególności postępowania z wyłapanymi zwierzętami oraz warunków ich przetrzymywania, przez co nie uzyskano zapewnienia realizacji zadania.

Wójt wyjaśnił, że kontrole nie zostały przeprowadzone, ze względu na *jednostanowiskowość i nieprzewidziane usprawiedliwione nieobecności w pracy osoby prowadzącej sprawę zwierząt bezdomnych.* Wójt dodał, że *pracownik tuż. urzędu był kilkakrotnie bezpośrednim świadkiem wyłapywania psa i stwierdził, że osoba wyłapująca psy w imieniu Inspektoratu TOZ „Animals” używała profesjonalnego sprzętu, który nie mógł stwarzać zagrożenia dla ich życia i zdrowia, ani zadawać im cierpienia.* Wójt zadeklarował, że w celu sprawdzenia kontroli w zakresie realizacji umowy, tj. warunków przechowywania psa, każdy pies przed

zabranie zostanie sfotografowany i na tej podstawie w trakcie i na koniec umowy będzie prowadzona weryfikacja.

(dowód: akta kontroli str. 75-78)

2.4. Wybór TOZ Animals na wykonawcę wskazanych w ww. umowach czynności nastąpił w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie „Regulaminu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych o wartości nie przekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14.000 euro”¹³. Udzielenie zamówień na lata 2012-2013 było poprzedzone rozpoznaniem cenowym w formie sondaży telefonicznych w 3 podmiotach z Koszalina, Kołobrzegu i Białogardu, prowadzących działalność w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami. Z notatki dokumentującej postępowanie wynika, że wybrano ofertę TOZ Animals, a pozostałe podmioty nie były zainteresowane zamówieniem.

(dowód: akta kontroli str. 85-94)

Powierając w latach 2012-2013 wykonanie ww. zadań Gminy w zakresie opieki nad bezdomnymi psami, Urząd nie dokonał weryfikacji spełniania przez Schronisko w Białogardzie wymagań weterynaryjnych, zgodnie z wymogiem art. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt¹⁴ oraz posiadania przez podmiot wymaganych zezwoleń.

Z ustaleń NIK wynika, że Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Białogardzie w dniu 17.10.2011 r. wydał decyzję o wstrzymaniu przyjmowania zwierząt do Schroniska prowadzonego przez TOZ Animals, zaś w dniu 6.12.2011 r. wydał w trybie art. 9 ust. 1 uozz decyzję, zakazującą prowadzenia Schroniska i wykreślił ww. Schronisko w Białogardzie z rejestru podmiotów objętych nadzorem weterynaryjnym. Schronisko uzyskało kolejny wpis do ww. rejestru dopiero w dniu 11.10.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 71, 147-161)

Wójt wyjaśnił, że Urząd nie dokonał weryfikacji spełnienia przez wybrany do realizacji zadania podmiot wymaganych zezwoleń, ponieważ podmiot wypełnił wymagane przepisami zobowiązanie w formie oświadczenia, które zawarł i podpisał w § 2 ust. 2 ww. umów. *Jeżeli chodzi o brak zezwolenia wójta na wylapywanie zwierząt na terenie Gminy Będzino jest to niedopatrzenie pracownika prowadzącego sprawę. Będzie ono uzupełnione w trybie pilnym. Wykonawca będzie zobowiązany do uzyskania odpowiedniego zezwolenia od Wójta Gminy Będzino.*

(dowód: akta kontroli str. 77-78)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Według treści umów zawartych przez Wójta w dniach 29.06. oraz 31.12.2012 r. na wylapywanie i zapewnienie opieki bezdomnym psom, zlecenie to powierzono osobie fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą¹⁵ p.n. Schronisko dla bezpańskich zwierząt w Białogard, jednak umowa została podpisana przez Przewodniczącego Zarządu Stowarzyszenia „Inspektorat Towarzystwo Ochrony Zwierząt Animals w Białogardzie”.

(dowód: akta kontroli str. 81-84)

Wójt wyjaśnił: *Naszą intencją było zawarcie umowy ze Stowarzyszeniem zarejestrowanym w KRS jako Inspektorat Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” o nr NIP 6721911143. Za realizację przedmiotu umowy również należności były regulowane na rachunek Inspektoratu Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals”. Pracownik odpowiedzialny za zawarcie umów był przekonany, że Schronisko dla Bezpańskich Zwierząt w Białogardzie jest prowadzone przez Inspektorat Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals”. Taka też informacja jest zawarta w Programie Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobieganiu Bezdomności*

¹³ Wprowadzony zarządzeniem Wójta nr 5/2010 z dnia 7 września 2012 r.

¹⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 213 poz. 1342, ze zm. – zwana dalej „uozz”

¹⁵ wpis nr 4828 do ewidencji działalności gospodarczej Miasta Białogard

Zwierząt na terenie Gminy Będzino. W związku ze stwierdzoną pomyłką w preambule umowy w nazwie wykonawcy w trybie niezwłocznym Urząd wystąpi z aneksem do umowy wprowadzającym zaistniałą zmianę oraz jednocześnie rozszerzającym zapis umowy o brakujące wymagania § 5 rozporządzenia MSWiA w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 77)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w zakresie zapobiegania bezdomności oraz opieki nad zwierzętami stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Zlecanie TOZ Animals wyłapywania bezdomnych zwierząt z terenu Gminy oraz zapewnienia im miejsca w schronisku w okresie od 1 stycznia do 28 czerwca 2012 r. dokonywano, mimo braku umowy określającej warunki wykonania usługi,
- Urząd zlecając w latach 2012-2013 TOZ Animals wykonanie zadań Gminy w zakresie opieki nad bezdomnymi psami, nie dokonał weryfikacji spełniania przez Schronisko w Białogardzie wymagań weterynaryjnych oraz posiadania przez TOZ Animals wymaganych zezwoleń.
- pracownicy Urzędu nie przeprowadzili kontroli sposobu realizacji przez TOZ Animals warunków umów, a w szczególności warunków przetrzymywania zwierząt w Schronisku w Białogardzie.
- Umowy podpisane w dniach 29.06. i 31.12.2012 r. przez Wójta z TOZ Animals na wyłapywanie i zapewnienie opieki bezdomnym psom nie zawierały elementów wymaganych § 5 rozporządzenia w sprawie wyłapywania zwierząt, w tym m.in.: wskazania urządzeń i środków, przy których pomocy zwierzęta będą wyłapywane i przewożone oraz deklaracji zapewnienia, w razie potrzeby, pomocy lekarsko-weterynaryjnej.
- W badanym okresie Gmina nie zapewniała opieki nad bezdomnymi kotami, co było niezgodne z dyspozycją art. 11 ust. 1 uoz.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Urzędu w powyższym zakresie.

3. Legalność i gospodarność wydatków oraz rzetelność rozliczeń

Opis stanu
faktycznego

Na zapobieganie bezdomności zwierząt Gmina w 2012 r. wydatkowała ogółem 17.705 zł w tym:

- na rzecz TOZ Animals za odłowienie (w okresie od 8.02 do 5.09.2012 r.) 9 bezdomnych psów i przekazanie ich do schroniska (8.400 zł) oraz za zapewnienie miejsca w schronisku i opiekę nad zwierzętami (5.000 zł),
- na rzecz WConsulting za opracowanie programu opieki 4.305 zł.

Ww. wydatki zostały ujęte w budżecie Gminy na 2012 r. oraz dokonane na podstawie przedłożonych rachunków lub faktur.

(dowód: akta kontroli str. 99-104, 109-115, 119-130, 162-167)

Na realizację przedmiotowych zadań w budżecie Gminy na 2013 r. zostały zabezpieczone środki w wysokości 20.000 zł. Wykorzystanie środków na dzień 31.03.2013 r. wynosiło 15.235 zł w tym:

- na rzecz TOZ Animals - za odłowienie (w okresie 2.01 do 19.03.2013 r.) 4 bezdomnych zwierząt i przekazanie ich do schroniska - 4.000 zł oraz za zapewnienie zwierzętom miejsca w schronisku - 10.000 zł,

- na rzecz PPW Orczyński za usługi weterynaryjne - 1.235 zł (koszty opieki nad zwierzętami, które uległy wypadkowi - 425 zł, gotowość do świadczenia usług weterynaryjnych - 300 zł, sterylizacja kotów 510 zł).

Ww. wydatki zostały dokonane na podstawie przedłożonych rachunków lub faktur przez zleceniobiorców.

(dowód: akta kontroli str. 51-60, 99-102, 105-106, 116-118, 131, 145-146)

Wydatki w łącznej kwocie 15.000 zł na rzecz TOZ Animals za zapewnienie zwierzętom miejsca w schronisku zostały dokonane na podstawie rachunków przedłożonych przez TOZ Animals, pomimo że w warunkiem dokonania ww. płatności wynikającym z umowy było przedstawienie przez TOZ Animals faktur VAT.

(dowód: akta kontroli str. 81-84, 127, 131)

Z wyjaśnień Wójta wynika, że w umowie z wykonawcą znalazł się *nieszczęśliwy zapis wskazujący na przekazanie środków dla Towarzystwa na podstawie faktury VAT, w związku z tym, iż Inspektorat Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” nie jest VATowcem, w aneksie zostanie ta sprawa skorygowana.*

(dowód: akta kontroli str. 78)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu dotyczącej wydatkowania środków na opiekę na zapobieganie bezdomności zwierząt stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W ocenie NIK, wydatkowanie przez Urząd w latach 2012-2013 (do 30.03.) kwoty 27.400 zł na wyłapanie i przetrzymanie w Schronisku przez TOZ Animals bezdomnych zwierząt należy ocenić jako wydatek poniesiony w następstwie działań niezgodnych z prawem, gdyż został zrealizowany na rzecz podmiotu nieposiadającego zezwolenia na prowadzenie takiej działalności. Jednocześnie ww. kwotę wydatkowano z naruszeniem zasad gospodarności, gdyż Urząd nie posiadał informacji o zapewnieniu przetrzymywanym zwierzętom właściwych warunków sanitarno-bytowych i spełnianiu przez TOZ Animals warunków podpisanych umów.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie, działania Urzędu w zakresie dokonywania wydatków na realizację zadań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o:

1. Przedstawienie Radzie Gminy projektu uchwały określającej wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie w Gminie działalności w zakresie m.in. ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt,
2. Przedkładanie Radzie Gminy projektów uchwał w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy w terminie umożliwiającym jej uchwalenie zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt,
3. Powierzenie wyłapywania i przetrzymywania bezdomnych zwierząt w schronisku podmiotom posiadającym zezwolenie Wójta na prowadzenie takiej działalności na terenie Gminy oraz określenie i egzekwowanie

¹⁶ Dz.U. z 2012 r., poz. 82., ze zm.

- warunków wykonania tych zadań, a w szczególności prowadzenia działalności pod nadzorem służb weterynaryjnych i przetrzymywania wyłapanych zwierząt we właściwych warunkach sanitarno-bytowych,
4. Zapewnienie na terenie Gminy opieki bezdomnym kotom i zapobiegania ich bezdomności.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia czerwca 2013 r.

Kontroler:
Maciej Mikulski
Specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury NIK w Szczecinie

.....

.....